

ת"פ 5074/07/18 - מדינת ישראל נגד מחמד אבו כף - נוכח, מהאדי אבו כף - נוכח

בית משפט השלום בקריית גת

17 יוני 2020

ת"פ 5074-07-18 מדינת ישראל נ' אבו כף ואח'

בפני כב' הסגנית נשיא נגה שמואלי-מאיר

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד לי גורמן - נוכח

המאשימה

נגד

1. מחמד אבו כף - נוכח

2. מהאדי אבו כף - נוכח

ע"י ב"כ עו"ד סמיר אבו עאבד - נוכח

הנאשמים

מזר דין

הנאשמים: אין לנו רישיון נהיגה להפקדה.

א. רקע עובדתי

1. הנאשם 1 הורשע על יסוד הודאתו בשתי עבירות של **סיוע לקבלת רכב או חלק גנובים**, לפי סעיף 413 ו-סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); ואילו הנאשם 2 הורשע על יסוד הודאתו בשתי עבירות של **קבלת רכב או חלק גנובים**, לפי סעיף 413 לחוק העונשין.
2. כפי הנטען באישום הראשון בכתב האישום המתוקן, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, ואולם, בין ה- 23.06.2018 בשעה 18:30 ל- 24.06.2018 בשעה 06:00, או בסמוך לכך, בקיבוץ נגבה, נגנב רכב מסוג "טויוטה קורולה", השייך למתלון 1, בכך שאחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, ניפץ את המשולש האחורי שמאלי ברכב; פתח את הדלת; נכנס לרכב; שבר את חובק ההגה; חיבר ערכת הנעה למפתח; הניע את הרכב; ונסע מהמקום, ללא הסכמת המתלון 1.
3. עוד נטען, כי ביום 24.06.2018 בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, אולם, עובר לשעה 10:00 או בסמוך לכך, קיבל הנאשם 1 את הרכב בידעו שהוא גנוב והסיע את הרכב לנאשם 2 לבקשתו בסמוך לביתו שבאום בטיין, שם אוחסן הרכב במחסן עץ מאולתר, וכל זאת בעוד הנאשם 2 יודע אף הוא כי הרכב גנוב.
4. כפי הנטען באישום השני בכתב האישום המתוקן, במועד אשר אינו ידוע במדויק למאשימה, ואולם בין ה- 23.06.2018 בשעה 20:00 ל- 24.06.2018 בשעה 07:30 או בסמוך לכך, בקיבוץ נגבה, נגנב רכב מסוג "טויוטה קורולה", השייך למתלון 2, בכך שאחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, ניפץ את המשולש האחורי שמאלי ברכב; נכנס לרכב דרך הדלת האחורית; שבר את חובק ההגה; חיבר ערכת הנעה ומפתח מותאם; הניע את הרכב ונסע מהמקום, ללא הסכמת המתלון 2.
5. עוד נטען, כי ביום 24.06.2018 בשעה שאינה ידועה למאשימה, אולם עובר לשעה 10:00 או בסמוך לכך, קיבל הנאשם 1 את הרכב בידעו שהוא גנוב והסיעו אל הנאשם 2 לבקשתו בסמוך לביתם של הנאשמים באום בטיין, שם אוחסן הרכב במחסן עץ מאולתר, וכל זאת בעוד הנאשם 2 יודע אף הוא כי הרכב גנוב.

עמוד 1

6. ביום 02.04.2019, לאחר שהנאשמים חזרו בהם מכפירתם, הגיעו הצדדים להסדר טיעון לפיו הנאשמים הודו בכתב אישום מתוקן, הורשעו ובהסכמת המאשימה נשלחו לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינם, תוך שהוצהר כי המאשימה תעתור לענישה בדמות מאסר בפועל.
7. **בעניינו של הנאשם 1 התקבל תסקיר מאת שירות המבחן**, ובסופו נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה עונשית או טיפולית בעניינו. **בעניינו של הנאשם 2 התקבלו שני תסקירים**, אשר באו בסופם בהמלצה להשית על הנאשם 2 עונשים בדמות מאסר שירוצה בעבודות שירות; מאסר מותנה; ופיצוי כספי למתלוננים.
8. בתסקיריו, עומד שירות המבחן על קורות חייהם וחיי משפחתם של הנאשמים, על מאפייניהם האישיותיים, יחסם לעבירות, ועוד. מטעמים של צנעת הפרט לא אעלה עלי גזר הדין את כל המפורט בתסקירים האמורים, מלבד אותם נתונים הרלוונטיים לשאלת העונש.
9. וכך, בתסקיר שהוגש בעניינו של **הנאשם 1** מיום 30.05.2019, ציין שירות המבחן כי הנאשם נמנע מלקבל אחריות על מעשיו; נטה להשליך את האחריות על אחיו (נאשם 2); תוך שהנאשם מסר כי הודה בביצוע העבירות במטרה לסיים את ההליך המשפטי המתנהל כנגדו. להערכת שירות המבחן הנאשם 1 מתקשה להתמיד במסגרת תעסוקתית יציבה; כי במצבי קושי כלכלי הוא נוטה לפעול בהעדר שיקול דעת תוך נקיטה בפתרונות מידיים ומהירים, גם במחיר של מעבר על החוק; וכי סנקציות עונשיות קודמות (גם בדמות של מאסר בפועל), לא היוו גורם מרתיע עבורו. מהתרשמות שירות המבחן, הנאשם 1 התקשה לבחון את התנהגותו ולהבין את השלכות מעשיו על הסביבה וחרף העובדה כי הנאשם מבטא שאיפות לנהל אורח חיים נורמטיבי ללא מעורבות נוספת בפלילים, אזי, קיים סיכון בעניינו להישנות התנהגות עוברת חוק. לבסוף ציין שירות המבחן כי לנאשם 1 הוצעה התערבות טיפולית במסגרת השירות שתסייע לו בזיהוי דפוסי התנהלותו הבעייתיים וברכישת כלים מקדמים להתמודדותו במצבי לחץ ומצוקה, ואולם, הלה דחה הצעה זו, תוך ששלל נזקקות טיפולית כלשהיא. **לאור כל האמור, ובהינתן העובדה כי הנאשם 1 אינו מודה בביצוע העבירה ובהעדר יכולת להתבוננות עצמית ולקחת אחריות על אופן התנהלותו בחיים, לא בא שירות המבחן בהמלצה בעניינו.**
10. בכל הנוגע ל**נאשם 2**, שירות המבחן ציין בתסקירו מיום 04.06.2019, כי הנאשם נמנע מלקבל אחריות על מעשיו והציג עמדה קורבנית בנוגע להסתבכותו הפלילית הנוכחית, תוך שהשליך את האחריות לביצוע העבירות על אחיו (הנאשם 1); וכי הלה מסר לשירות כי הודה בכתב האישום על מנת לסיים את ההליכים המשפטיים המתנהלים כנגדו. שירות המבחן התרשם מהנאשם, כצעיר אשר לו שאיפות נורמטיביות לניהול אורח חיים תקין, אך מתקשה לבחון באופן ביקורתי את מעשיו; בעל דפוסי מחשבה ילדותיים, המתקשה לבחון באופן בוגר ואחראי מצבי סיכון, אשר עלולים להעמיק את הסתבכותו עם החוק; וכי ייתכן כי במצבי לחץ ודחק הנאשם עלול לפעול ללא שיקול דעת. לבסוף ציין שירות המבחן כי לאור יחסו של הנאשם לעבירות ומאפייני אישיותו, לא ניתן לבוא בהמלצה טיפולית בעניינו. בסופו של יום העריך השירות, **כי במקרה זה הכרחי, להשית על הנאשם עונש מרתיע ומחדד גבולות בדמות מאסר שירוצה בעבודות שירות לצד מאסר מותנה ופיצוי**. בתסקירו המשלים מיום 12.01.2020, (שהוגש לבקשת הסגור), ציין שירות המבחן כי האמור בתסקירו הקודם התייחס לכתב האישום המתוקן; כי הנאשם 2 אינו מודה בביצוע העבירות; מתקשה לבחון את דפוסי התנהלותו; כי הנאשם שב והציג עמדה קורבנית; שב ושלל את מעורבותו (ומעורבות אחיו) בביצוע העבירות, תוך שהפעם טען, כי אחד מחבריו של אחיו הוא שאשם בביצוע העבירות. לאור כל אלה, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו.
11. מחוות דעת הממונה על עבודות השירות אשר התקבלה ביום 31.05.2020, עולה כי **הנאשם 1** מתאים לביצוע עבודות שירות במגבלות (הימנעות מהרמת משאות כבדים; הימנעות מהליכה ועמידה ממושכות; הימנעות מעבודה בגובה; והימנעות ממאמץ פיזי גבוה) בשל מצבו הרפואי שנגרם כתוצאה מתאונת דרכים בה היה מעורב בשנת 2014 בשלה עבר מספר ניתוחים.
12. ואילו, **מחוות דעת הממונה על עבודות השירות** אשר התקבלה ביום 26.02.2020, עולה כי **הנאשם 2**
13. **מתאים לביצוע עבודות שירות.**

ב. טיעוני הצדדים (עיקר הדברים)

14. בא כוח המאשימה עמד על חומרת מעשיהם של הנאשמים ועל הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהם. כמו כן, הלה הפנה לפסיקה של בתי המשפט השונים, ועתר לקבוע **בעניינו של הנאשם 1**, מתחם עונש הולם הנע בין מאסר קצר שניתן לרצותו בעבודות שירות לבין - 12 חודשים מאסר בפועל בגין כל אישום, או מתחם ענישה הנע בין 6 חודשים מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין - 16 חודשים מאסר בפועל, ככל שבית המשפט יסבור כי יש לראות במכלול מעשיו של הנאשם כאירוע אחד. בכל הנוגע **לנאשם 2**, עתרה המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשים מאסר בפועל לבין - 18 חודשים מאסר בפועל בגין כל אישום, או מתחם ענישה הנע בין 10 חודשים מאסר בפועל לבין - 24 חודשים מאסר בפועל, ככל שבית המשפט יסבור כי יש לראות במכלול מעשיו של הנאשם כאירוע אחד. בתוך המתחם, הפנה בא כוח המאשימה לעברו הפלילי של הנאשם 1; לתסקירי שירות המבחן ה"שליליים" שהתקבלו בעניינם; להודאתם של הנאשמים במיוחס להם ולחסכון בזמן השיפוטי ומנגד לאי לקיחת האחריות מצדם. לאור כל אלה עתרה המאשימה להשית על הנאשמים ענישה המצויה ברף הבינוני של המתחמים שצוינו על ידה, לצד מאסרים מותנים, התחייבות, קנס ופיצוי כספי למתלוננים.
15. מנגד, בא כוח הנאשמים ביקש לקבוע כי במכלול מעשיהם של הנאשמים יש לראות כאירוע אחד וכן הדגיש כי המדובר באירוע נקודתי שארך זמן קצר, בלא שקדם לו תכנון מוקדם, ושהתרחש בשטחי הפריפריה הבדואית. בתוך המתחם הפנה בא כוח הנאשמים לעובדה כי הנאשמים הודו, קיבלו אחריות על מעשיהם, וחסכו בזמן שיפוטי יקר. עוד ביקש הסנגור להתחשב בנסיבותיו האישיות של **הנאשם 1**, ובכלל זה, בגילו הצעיר באופן יחסי; היותו נשוי ואב לשני ילדים; בעובדה כי הוא בעל תעודת בגרות מלאה שנאלץ לפרוש מלימודיו האקדמאיים בשל היותו נתון במצב סוציאקונומי קשה; ובעובדה כי הושת עליו עונש של מאסר בפועל (בתיק קודם) בשל סכסוך קודם שמנע הימנו להשתלב במערך עבודות השירות. בכל הנוגע **לנאשם 2**, הפנה הסנגור לגילו הצעיר; להעדר עבר פלילי; לנסיבות חייו; לכך שנאלץ לצאת לעבוד בגיל צעיר בשל מצב כלכלי רעוע; ולכך שהוא עתיד להינשא בקרוב. לאור כל אלה, עתר הסנגור לאמץ את המלצתו של שירות המבחן בעניינם של שני הנאשמים (חרף העובדה כי שירות המבחן בא בהמלצה עונשית אך ורק בעניינו של הנאשם 2).
16. הנאשמים אשר קיבלו את "זכות המילה האחרונה", הצטערו על מעשיהם וביקשו מבית המשפט כי יתחשב בהם לעניין העונש.

דין והכרעה

ג. הערכים המוגנים שנפגעו, מידת הפגיעה בהם,

ונסיבות ביצוע העבירות

17. ראשית חוכמה אציין, כי משנתתי דעתי ל"מבחן הקשר ההדוק" וליתר מבחני העזר אשר נקבעו לעניין זה בפסיקתו של בית המשפט העליון (ראו למשל, דעת הרוב בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל**, (29.10.2014); ע"פ 1261/15 **יוסף דלאל נ' מדינת ישראל**, (03.09.2015)), באתי לכלל מסקנה כי יש לראות במכלול מעשיהם של הנאשמים כאירוע אחד.
18. הדברים אמורים בשים לב לעובדה כי עסקינן בעבירות שבוצעו בסמיכות זמנים - וליתר דיוק, במהלכה של יממה אחת - תוך שהעבירות בוצעו באותו המקום. נוסף על כך, נראה כי העבירות מאופיינות במידה דומה של שיטתיות ותכנון. בהינתן כל האמור, בשים לב לקשר הענייני שבין העבירות, יש לראות במכלול מעשיהם של הנאשמים כ"אירוע" אחד, בעוד שהשקפה על כל אישום כעל אירוע נפרד ושעומד בפני עצמו, תהא מלאכותית במידה רבה.
19. ממילא יצוין, כי בטרם קביעת מתחם העונש ההולם (וגזירת עונשם של הנאשמים בגדרי המתחם), בית המשפט יזהיר

עצמו שמא מעשה עבירה זה או אחר "יבלע" במכלול האירועים, כך שהנאשמים לא יענש בגינו, וכל אירוע יזכה להתייחסות ראויה ונפרדת בעת הליך גזירת העונש (ראו והשוו לדבריו של בית המשפט המחוזי בעפ"ג (מחוזי באר שבע) 39844-08-13 **מדינת ישראל נ' פאיז אבו רקייק**, (26.12.2013)).

20. לאור אלה, ובהתאם למתווה גזירת הדין שאומץ בתיקון 113 לחוק העונשין, בית המשפט יקבע תחילה את מתחם העונש ההולם לכל נאשם; ולאחר מכן יגזור את העונש המתאים לו, תוך בחינה שמא יש מקום במקרה הנדון לסטות לקולא מהמתחם שייקבע.

21. **הערך החברתי המוגן אשר נפגע כתוצאה ממעשה קבלת הרכבים הגנובים והסיוע לכך**, הינו בראש ובראשונה שמירה על קניינו של הפרט, וכפועל יוצא מכך גם על סדר חברתי תקין. מעבר לנזק הכלכלי הישיר שנגרם עקב ביצוע עבירות של קבלת רכב או חלקי רכב גנובים, הרי שעבירות אלו אף מקימות נזק כלכלי עקיף בדמות העלאת פרמיות הביטוח, וגורמות עגמת נפש רבה לבעל הרכב אשר מגלה כי אחר חמד את רכשו. בשים לב לאמור, ולנוכח שכיחותה של התופעה, נדמה שלא בכדי בחר המחוקק ליחד סימן (תת-פרק) שלם בחוק העונשין אשר יעסוק בעבירות בקשר לרכב (סימן ה' 1 בפרק י"א). בדברי ההסבר לתיקון מס' 32 לחוק העונשין (דברי ההסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 32), התש"ן-1989, ה"ח 1959, 26), שבמסגרתו הוסף סימן זה, צוין כי:

"כליהרכבהרבהמובניםדומהמאדלבייתושלהאדם. הואמשמשגםאמצעיתנועהוכליעבודהלהרבהמאד אנשים. במובניםרביםהרכבהואשלוחתביתושלהפרט".

22. אכן, בהחלט ייתכן כי עבירת גניבת רכב דורשת תעוזה עבריינית גדולה יותר בהשוואה לעבירה של קבלת רכב או חלקי רכב גנובים (ראו והשוו: ע"פ (מחוזי ירושלים) 17006-05-14 **ענאן ח'רטביל נ' מדינת ישראל**, (16.02.2015)), יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך שגם מקבלי הרכב הגנוב מהווים חוליה משמעותית בתופעת גניבות הרכב, והם אלו שפעמים רבות מאפשרים את גניבתו של הרכב בסופו של יום, כך שלא במקרה העונש הקבוע לצד עבירת קבלת רכב או חלקי רכב גנובים זהה לעונש שהועמד בצדה של עבירת גניבת הרכב (קרי, שבע שנות מאסר) (וראו בעניין זה דבריו של בית המשפט המחוזי בת"פ (מחוזי תל אביב יפו) 40207/01 **מדינת ישראל נ' עבד אלנקיב**, (12.03.2002)).

23. בשים לב לנסיבות שנלוו לעבירות שבוצעו, כפי שאלה יפורטו בהמשך, סבורתני כי במקרה הנדון **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** הנה ממשית.

24. בבחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות**, אציין שמעובדות כתב האישום המתוקן ניתן ללמוד כי שני הנאשמים היו מודעים לכך כי המדובר ברכבים גנובים. כמו כן, לא ניתן להתעלם מהנסיבות שאפפו את קבלת הרכבים, בשתי הזדמנויות שונות, עת קבלת הרכבים הגנובים התבצעה בשעות היום, ומקום בו נדמה שלא בכדי הרכבים אוחסנו בהמשך במחסן עץ מאולתר, בסביבת מגוריהם של הנאשמים על מנת להסתירם מעיני כול. חלקו היחסי של הנאשם 1 הסתכם בסיוע לנאשם 2 בכך שבשתי הזדמנויות שונות, ולבקשתו של הנאשם 2, העביר בפועל את הרכבים הגנובים, בסמוך לביתם של הנאשמים באום בטין ושם אוחסנו הרכבים במחסן עץ מאולתר. ואילו, חלקו היחסי של הנאשם 2 הסתכם בבקשתו כי הנאשם 1, יקבל את הרכבים הגנובים לידי, ויסיעם לביתו, וכן בהחזקת הנאשם 2 ברכבים הגנובים בפועל, ואחסונם במחסן המאולתר, וכל זאת כאמור, תוך ששני הנאשמים יודעים כי הרכבים הינם רכבים גנובים. אם כי מצאתי להעיר שמעובדות כתב האישום המתוקן לא נהיר מה היה חלקו של כל אחד מהנאשמים באחסון הרכבים במחסן המאולתר. מנגד ולקולה, לא נעלם מעיני כי מדובר באירוע שהתרחש בפרק זמן קצר (באותו המועד) ושלא ארך זמן ניכר. עוד יוער, כי לידי, אין בכך שהעבירות בוצעו בשטחי הפריפריה הבדואית, כטענת הסנגור, כדי להוות נסיבה לקולה שכן ברי כי גם תושבי מדינת ישראל המתגוררים בפזורה הבדואית מחויבים לשמור על חוקי המדינה.

25. עוד מצאתי לציין, כי לא אייחס משקל לנסיבות שנלוו לגניבת הרכבים, ואף ייתכן שלא היה מקום לפרטן בכתב האישום המתוקן. שכן, כזכור, הנאשמים לא הואשמו בגניבת הרכבים, אלא אך בקבלתם מידי אחר. לשון אחר, יש לבחון את הנסיבות שנלוו לעבירות שביצעו הנאשמים - קבלת רכב גנוב וסיוע לקבלת רכב גנוב - ולא את הנסיבות שנלוו למעשה שכלל לא נטען שהם ביצעו אותו, קרי גניבת הרכבים. מנגד, ולחומרה, נתתי דעתי לכך שהנאשמים

קיבלו את שני הרכבים בסמוך למועד גניבתם.

26. עוד יש ליתן את הדעת, לכך שמכתב האישום המתוקן לא עולה כי עובר לביצוע העבירות קדם מצדם של הנאשמים תכנון ניכר. אם כי, יקשה עליו לקבוע, בשים לב למועד קבלת הרכבים, כי הדבר בוצע בצורה ספונטנית גרידא. כך גם יצוין, כי מטבע הדברים ובאופן אינהרנטי כמעט, מבצעה של עבירת קבלת רכב גנוב מושפעים על דרך הכלל מגנבי הרכב עצמם. שכן, כאמור, מקבל הרכב הגנוב מהווה חוליה בשרשרת תופעת גניבות הרכב, והגנבים עצמם תרים אחר אלה שיהיו מוכנים לקחת את הרכב הגנוב ולהעבירו למקום אחר, ובכך גם משפיעים על האחרונים לבצע את העבירה. אולם, מאחר שהדברים בפן זה לא הובהרו כדבעי במסגרת כתב האישום המתוקן, ולא נהיר מה הייתה מידת ההשפעה של גנבי הרכב על הנאשמים, אם בכלל, בית המשפט לא יעניק משקל רב לנסיבה זו הקבועה בסעיף 40ט(א)(2) לחוק העונשין.

27. אשר לנזק שנגרם כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים, ייאמר כי מעובדות כתב האישום המתוקן לא ברור מה עלה בגורל הרכבים, ומכאן ניתן להניח לטובת הנאשמים שהרכבים הוחזרו לבעליהם, כך שנדמה כי בסופו של יום לא נגרם נזק כלכלי ממשי (וממילא שווים של הרכבים אינו מפורט בכתב האישום המתוקן). הגם שכן, לא ניתן להתעלם מהנזק הפוטנציאלי הרב שהיה טמון במעשיהם של הנאשמים, והדברים אף צריכים להיאמר ביתר שאת, מקום בו הנאשם 1 נהג ברכבים מבלי שאי פעם קיבל את הסכמת בעלי הרכבים לכך. כמו כן הדעת נותנת כי למתלוננים נגרמה עוגמת נפש רבה עת גילו כי אחרים חמדו את רכושם.

28. בכל הנוגע **למדיניות הענישה** הנוהגת, תחילה יש לשוב ולהפנות לחובתו הכללית של בית המשפט להילחם ביד קשה בעבריינים המבצעים עבירות בקשר לרכב, על מנת לעקור את התופעה מהשורש (ראו למשל דבריו של בית המשפט העליון בע"פ 11194/05 **עטיה אבו סבית נ' מדינת ישראל**, (15.05.2006). הדברים שם אמנם נאמרו לפני למעלה מעשור ובהקשר של עבירת גניבת הרכב, אך עודם רלוונטיים גם היום ולעניין שלנו (יצוין, כי הדברים נאמרים באופן כללי, כאשר ברי כי שיקול ההרתעה אינו בא במניין השיקולים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם).

29. אשר לגופם של דברים, מסקירת הפסיקה עולה כי **מתחמי הענישה** שנקבעים בעניינם של נאשמים שהורשעו **בעבירה של קבלת רכב גנוב** (פעמים רבות לצד עבירות נלוות, כגון נהיגה ללא פוליסת ביטוח, נהיגה בפסילה או נהיגה ללא רישיון) נעים, **בדרך כלל**, החל ממספר חודשים מאסר, לכל הפחות, לבין מאסרים שאורכם מספר דו ספרתי של חודשים. כל זאת כאשר ברי כי מתחמי הענישה משתנים בכל מקרה ומקרה, בין היתר, בהתאם לחומרת הנסיבות שנלוו למעשים; ואילו העונשים שמושתים בסופו של דבר על הנאשמים השונים, בגדרי המתחם או מחוצה לו, משתנים לנוכח הנסיבות האישיות של כל נאשם ונאשם, קיומם או היעדרם של שיקולי שיקום, וכיוצא באלה.

בעניין זה, ראו למשל פסק דינו של בית המשפט המחוזי בע"פ (מחוזי ירושלים) 17006-05-14 **ענאן ח'רטביל נ' מדינת ישראל**, (16.02.2015), שם דובר בנאשם שהורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של קבלת רכב גנוב, נהיגה ללא ביטוח, ונהיגה אגב אי-החזקת תעודות, וזאת לאחר שנקבע כי רכש מסוחר מכוניות, בחברון, רכב מסוג שברולט שהתברר לאחר מכן כי נגנב כחצי שנה קודם לכן. בית המשפט המחוזי מצא להתערב במתחם העונש שנקבע על ידי בית משפט השלום, וקבע כי במקרה הספציפי הזה, על המתחם **לנוע בין מספר חודשים מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין 18 חודשים מאסר**. במסגרת זו צוין, בין היתר, כי **הרכב נרכש מסוחר מכוניות** כחצי שנה לאחר הגניבה וכי הרשעת הנאשם בעבירה של קבלת רכב גנוב נעשתה מכוח כלל "עצימת העיניים". מאחר שלא היה חולק על כך שעונשו של הנאשם צריך להיות ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, בית המשפט המחוזי הורה כי חלף עונש המאסר בפועל למשך עשרה חודשים שהשית בית משפט השלום, ירצה הנאשם **מאסר בעבודות שירות לתקופה של שישה חודשים**. יושם אל לב, כי במקרה שלעיל אכן דובר בביצוע של עבירות נוספות ואולם, בכל הקשור לעבירת קבלת רכב גנוב דובר בנסיבות חמורות פחות מהמקרה הנדון בענייננו, ולו בשל העובדה שהנאשמים שלפני היו מודעים לכך שהמדובר ברכבים גנובים בזמן אמת.

לפסקי דין נוספים שבהם בגין מעשים דומים (גם אם לא זהים) נקבעו מתחמי ענישה שתחתיתם בעונשי מאסר ראו למשל, רע"פ 2097/14 **יאסר דויכא נ' מדינת ישראל** (20.03.2014); ת"פ (שלום י-ם) 44521-09-17 **מדינת**

- ישראל נ' עלאלדין אשהב** (02.01.2020); ת"פ (שלום ת"א) 52964-06-16 **מדינת ישראל נ' רשד סלאודה** (26.11.2017); ת"פ (שלום ק"ג) 53177-02-16 **מדינת ישראל נ' איברהים אל הואשלה** (17.01.2018); ת"פ (שלום רמ') 49093-07-15 **מדינת ישראל משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' מאהר אבו אמחארב** (06.02.2018); ת"פ (שלום י-ם) 53632-11-13 **מדינת ישראל נ' גל סבן** (18.06.2017).
30. כאן גם יצוין, כי לא התעלמתי מהפסיקה שהוגשה לעיוני מטעם המאשימה, אך העיון בה נעשה תוך ביצוע האבחנות המתבקשות. כך למשל, בת"פ (מחוזי חי') 22478-03-17 **מדינת ישראל נ' תאמר ג'ראר** (19.07.2017), מלבד עבירת קבלת רכב גנוב, הורשע הנאשם שם במספר עבירות נלוות ובהן ניסיון לשימוש ברכב ללא רשות, לפי סעיף 413 ג' רישא + 29 לחוק העונשין ובעבירה של כניסה לישראל שלא כחוק לפי ס' 12 (א) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952. הנה כי כן, המדובר במקרה השונה תכלית השוני מהמקרה שלפניי.
31. על כל פנים, וזאת חשוב להדגיש, נהיר לבית המשפט כי קיימים מקרים שבהם הושתו עונשים החורגים, לכאן או לכאן, ממנעד הענישה שהוצג לעיל. ועדיין, דומני כי הפסיקה שהוזכרה היא-היא המייצגת נכונה את מדיניות הענישה הנוהגת. עוד ראוי להזכיר, כי ממילא גם לאחר תיקון 113 הענישה **נותרה אינדיווידואלית ו"אין עסקין בשיטת ניקוד, או באריתמטיקה. ענישה היא מלאכת מחשבת - ולא מלאכת מחשב"** (ע"פ 5768/10 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (08.06.2015)). לעולם אין לגזור עונשו של נאשם על סמך כותרות העבירות שבהן הוא הורשע, ויש להתחשב במכלול הנסיבות בכל מקרה לגופו (ראו והשוו ע"פ 433/89 **ג'ורג' אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170, (1989); ורע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל**, (05.05.2009)). לבסוף, גם ראוי להזכיר כי השיקול של "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (25.06.2013)).
32. בכל הנוגע לסוגיית **מתחמי הענישה שיש לקבוע בעניינם של המסייעים לקבלת רכב או חלק גנובים**, יצוין, כי אין לקבוע בצורה אוטומטית כי מתחם העונש ההולם בעניינם הינו מחצית מהמתחם שהיה נקבע אילו היה מדובר **בעבירה של קבלת רכב או חלקי רכב גנובים**. אכן, לפי סעיף 31 לחוק העונשין, עונשו של המסייע לעבור עבירה הינו מחצית העונש שנקבע בחיקוק בשל ביצועה העיקרי. ואולם, ברי כי כשם שעונשו של כל נאשם בסיוע לעבירה זו אחרת צריך להיבחן לגופו, כך גם קביעת מתחם העונש ההולם בעניינו צריכה להיעשות בהתאם לכלל הפרמטרים הנקובים בסעיף 40ג(א) לחוק, **ובשים לב למאפייניו ומרכיביו של מעשה הסיוע עצמו**. כך למשל, בהנחה שלעבירת **קבלת רכב או חלק גנובים**, בנסיבות מסוימות נקבע מתחם עונש הולם כזה או אחר, הרי שעדיין לא ניתן לומר בצורה אוטומטית שבגין כל סיוע באשר הוא לביצועה של אותה עבירה ייקבע מחצית מהמתחם האמור. בהקשר זה, נתתי דעתי לכך שהסיוע המיוחס לנאשם 1 הינו סיוע של ממש, המצוי ברף חומרה שאינו נמוך כלל ועיקר, עת הלה בשתי הזדמנויות שונות, לבקשת הנאשם 2, מסיע את הרכבים בסמוך למקום מגוריו, בידיעה ברורה כי המדובר ברכבים גנובים.
33. כללם של דברים, בשים לב לעקרון המנחה בענישה; לערכים המוגנים שנפגעו ולמידת הפגיעה בהם; לכך שמדובר בשתי עבירות; לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות; ולמדיניות הענישה הנוהגת, מצאתי לקבוע כי **בעניינו של הנאשם 1**, מתחם העונש ההולם במקרה הנדון ינוע בין 6 חודשים מאסר, שניתן לרצותם בעבודות שירות, לבין 16 חודשים מאסר בפועל, לצד ענישה נלוות; ואילו **בעניינו של הנאשם 2**, מצאתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם ינוע בין 8 חודשים מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות, לבין 22 חודשים מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

ד. גזירת העונש המתאים לנאשמים

34. אשר לגזירת עונשם של הנאשמים בגדרי מתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, על בית המשפט לשקול בעניין זה את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, כפי שאלו מפורטות בסעיף 40יא לחוק העונשין.
35. במסגרת זו, נתתי דעתי לפגיעה שעלולה להיגרם לנאשמים ולמשפחתם אם יושת עליהם עונש של מאסר לריצוי מאחורי סורג וברח, ובייחוד הדברים אמורים בשים לב לעובדה כי הנאשם 1 הינו נשוי ואב לשתי בנות (הגם כי הכלא

- אינו זר לו), ולכך שנאשם 2 עתיד להינשא לבחירת ליבו בעת הקרובה. עוד נתתי דעתי לגילם הצעיר באופן יחסי של הנאשמים, ולנסיבות חייהם המורכבות כפי שאלה פורטו בתסקירי שירות המבחן ובטיעוני ההגנה לעונש.
36. כן נתתי דעתי לעובדה כי באמתחתו של הנאשם 1, שתי הרשעות קודמות האחת, בעבירה של הסעת שוהה בלתי חוקי מיום 15.02.2017, שבגינה הושתו עליו עונשים בדמות מאסר מותנה, קנס, צו של"צ, התחייבות ופסילה מותנית; והשנייה, בעבירות של הסעת שוהה בלתי חוקי והפרעה לשוטר במילוי תפקידו מיום 29.05.2017, בגינה הושתו עליו עונשים בדמות מאסר בפועל למשך 6 חודשים, מאסר מותנה, התחייבות, פסילת רישיון נהיגה (בפועל ומותנת), וקנס **(ראו, גיליון הרישום הפלילי של הנאשם 1, שהוגש וסומן ת/2)**. כן, נתתי דעתי לכך כי הנאשם 2 חף מהרשעות קודמות.
37. עוד נתתי דעתי לעובדה שהעבירות שבמוקד כתב האישום המתוקן בוצעו עוד בשנת 2018. אם כי, בעניין זה יאמר, כי להגנה חלק עיקרי, ושלא לומר בלעדי, בהתמשכות ההליכים - ולכך שבפרק הזמן שחלף מאז, נמנעו הנאשמים לשאת פעולה עם שירות המבחן. מצד שני, לא ניתן להתעלם מכך שבפרק הזמן שחלף מאז, הנאשמים נמנעו מלהסתבך עוד בפלילים.
38. בנוסף, יש להעניק משקל לעובדה כי הנאשמים הודו בסופו של יום במיוחס להם ובכך חסכו זמן שיפוטי יקר ואת הצורך בהעדתם של עדי התביעה. אולם כאן אציין, כי אין לייחס לעניין זה משקל גבוה, וזאת בשל העדר קבלת אחריות מצד הנאשמים על מעשיהם. ויוער, כי אף אם אצא מנקודת הנחה לפיה הנאשמים מקבלים אחריות מלאה על מעשיהם, עדיין יש להבחין בין קבלת אחריות לבין הבעת חרטה. יתר על כן, כאמור, נדמה כי הנאשמים ניסו כל העת למזער את חלקם עד כמה שניתן, והשליכו את האחריות איש על רעהו (או על צד ג') (ראו תסקיר שירות המבחן מיום 12.01.2020, בעניינו של הנאשם 2)).
39. מנגד ולקולה, נתתי דעתי לכך שהנאשמים שהו במעצר מאחורי סורג ובריח במשך מספר ימים, וכי במשך תקופה ארוכה נוספת היו משוחררים תחת תנאים מגבילים. ברי כי הליך המעצר אינו עונש או "מקדמה על חשבון העונש", אך עדיין סבורתני כי ניתן להביא בחשבון שיקול זה, ולו במסגרת סעיף 40א(3) לחוק העונשין.
40. לבסוף, מצאתי להעניק משקל לאמור בתסקירים שהוגשו בעניינם של הנאשמים, ולהתרשמותו של שירות המבחן. בנקודה זו מצאתי להעיר, כי אין בידי לקבל את טענת הסנגור לפיה, לא היה מקום להתבסס על מסקנות שירות המבחן, שכן המדובר בעדות סברה או עדות שמועה. כידוע, על פי פסיקת בית המשפט העליון תפקידו של שירות המבחן להביא בפני בית המשפט את התמונה כולה, גם זו המרוחקת מכתב האישום (ראו לעניין זה, רע"פ 486/18, **סאבר סועד נ' מדינת ישראל** (04.03.2018); ורע"פ 1021/07 **פלוני נ' מדינת ישראל** (30.12.2009)).
41. כאמור, הנאשמים לא ביקשו להסתייע בשירות המבחן, ולמעשה ניתן לומר כי בשלב הזה שני הנאשמים נעדרו כל אופק שיקומי. בדומה לשירות המבחן - ומשלא הוכח כי אוין המוקד הבעייתי שעמד מאחורי ביצוע העבירות, שכן הנאשמים סירבו לכל שיתוף פעולה עם שירות המבחן בפן הטיפולי - גם בית המשפט סבור כי עודנו נשקף סיכון שמא הנאשמים ישוּבו לפגוע ברכושם של אחרים גם בעתיד. הנה כי כן, ובהיעדר שיקולי שיקום, מתעצם הצורך בהרתעתם של הנאשמים מפני ביצוע עבירות נוספות בעתיד וזאת באמצעות ענישה הולמת. על כל פנים, ברי כי הם לא יוכלו ליהנות מאותה הקלה בעונש שזכאים לה מי שהביעו נזקקות טיפולית ואשר ביקשו להשיב את חייהם למסלול חיים נורמטיבי.
42. לא אחד ואומר כי שקלתי שמא יש לגזור על שני הנאשמים עונש של מאסר ממש, וזאת בשים לב להעדר שיקולי שיקום בעניינם ולכך שסנקציות עונשיות קודמות לא הרתיעו בעבר את הנאשם 1, ולא מנעו הימנו לשוב ולבצע עבירות נוספות. אולם לבסוף, לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים והאינטרסים, והגם אם לא בלי התלבטות, מצאתי להסתפק בזו הפעם בהשתת עונש מאסר בעניינם שיומר בעבודות שירות שכן, נדמה כי עונש מסוג זה הוא שיהלום בצורה טובה ונכונה את חומרת מעשיהם.
43. בכל הנוגע לרכיב פסילת רישיון הנהיגה של הנאשמים, מצאתי כי יש מקום לפסול את רישיונם, וזאת בשים לב לקשר האינהרנטי שבין העבירות אותן הם ביצעו, לבין רישיון הנהיגה שלהם. בכל הנוגע לרכיב הכלכלי שבעניינה, הרי שבית המשפט לא ימנע מלהשית על הנאשמים קנס ופיצוי, אולם לצד חומרת העבירות, בקביעת גובהם ילקח

בחשבון מצבם הכלכלי.

44. מכל המקובץ לעיל, הריני גוזרת על הנאשם 1 את העונשים הבאים:

א. 7 חודשים מאסר שירוצו בעבודות שירות, בניכוי ימי המעצר.

בהתאם לאמור בחוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 31.05.2020, הנאשם יחל בריצוי המאסר ביום 23.09.2020, אלא אם הממונה יודיעו אחרת. העבודות תבוצענה במעש- עמותת יחדיו בבאר שבע, בכתובת: מקס בינט 3 בבאר שבע, בימים א'-ה', על פי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין. על הנאשם להתייב לריצוי המאסר במפקדת גוש דרום של שב"ס ביחידה לעבודות השירות במועד הנקוב או בכל מועד אחר שייקבע הממונה על עבודות השירות.

מוסבר לנאשם כי עליו לעמוד בתנאי העבודה, וכי כל הפרה של תנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית של העבודות ולריצוי יתרת התקופה במאסר ממש.

העתק ההחלטה בדחיפות לממונה על עבודות השירות.

ב. מאסר מותנה למשך 6 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום יעבור הנאשם עבירת רכוש מסוג פשע או כל עבירה לפי סימן ה' 1 לחוק העונשין.

ג. מאסר מותנה למשך 3 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום יעבור הנאשם עבירת רכוש מסוג עוון.

ד. אני פוסלת את הנאשם 1 מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 6 חודשים, שיימנו מיום מתן גזר הדין. נוכח הצהרתו של הנאשם 1 כי אין בידו רישיון נהיגה להפקדה, הרי שאין צורך כי הנאשם יפקיד את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט.

ה. פסילת רישיון למשך 8 חודשים, אשר תופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום יעבור הנאשם 1 עבירה לפי סימן ה' 1 לחוק העונשין.

ו. פיצוי בסך 1,000 ₪ לכל אחד מהמתלוננים (ע"ת/3 וע"ת/4).

ז. מצ"ב טופס פרטי ניזוקים.

כל תשלום שייגבה בתיק, יזקף תחילה על חשבון הפיצוי.

ח. קנס כספי בסך 500 ₪ או 5 ימי מאסר תמורתו.

הפיצוי והקנס יקוזזו מסכום ההפקדה שהופקדה על ידי הנאשם בקופת בית המשפט במסגרת הליך המעצר מושא תיק זה. היתרה תושב לנאשם באמצעות בא כוחו, עו"ד אבו עאבד.

ט. הנאשם 1 יצהיר על התחייבות כספית על סך 15,000 ₪ שלא לעבור כל עבירה לפי סימן ה' 1 לחוק העונשין וזאת לתקופה של שלוש שנים מהיום.

43. מכל המקובץ לעיל, הריני גוזרת על הנאשם 2 את העונשים הבאים:

עמוד 8

א. 9 חודשים מאסר שירותו בעבודות שירות, בניכוי ימי המעצר.

בהתאם לאמור בחוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 26.02.2020, הנאשם יחל בריצוי המאסר ביום 30.06.2020, אלא אם הממונה יודיעו אחרת. העבודות תבוצענה בבית אבות מט"ב, בכתובת: רח' שפרינצק 11, בבאר שבע, בימים א'-ה', על פי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין. על הנאשם להתייב לריצוי המאסר במפקדת גוש דרום של שב"ס ביחידה לעבודות השירות במועד הנקוב או בכל מועד אחר שייקבע הממונה על עבודות השירות.

מוסבר לנאשם כי עליו לעמוד בתנאי העבודה, וכי כל הפרה של תנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית של העבודות ולריצוי יתרת התקופה במאסר ממש.

ב. מאסר מותנה למשך 8 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום יעבור הנאשם עבירת רכוש מסוג פשע או עבירה לפי סימן ה'1 לחוק העונשין.

ג. מאסר מותנה למשך 4 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום יעבור הנאשם עבירת רכוש מסוג עוון.

ד. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 6 חודשים, שיימנו מיום מתן גזר הדין. נוכח הצהרתו של הנאשם 2 כי אין בידו רישיון נהיגה להפקדה, הרי שאין צורך כי הנאשם יפקיד את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט.

ה. פסילת רישיון למשך 12 חודשים, אשר תופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום יעבור הנאשם עבירה לפי סימן ה'1 לחוק העונשין.

ו. פיצוי בסך 3,500 ₪ לכל אחד מהמתלוננים (ע"ת/3 וע"ת/4).

מצ"ב טופס פרטי ניזוקים.

כל תשלום שייגבה בתיק, יזקף תחילה על חשבון הפיצוי.

ז. קנס כספי בסך 2,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו.

הפיצוי והקנס יקוזזו מסכום ההפקדה שהופקדה על ידי הנאשם בקופת בית המשפט במסגרת הליך המעצר מושא תיק זה והיתרה תשולם ב- 3 שיעורים שווים ורצופים כשהראשון שבהם בתוך 60 יום מהיום.

ח. הנאשם יצהיר על התחייבות כספית על סך 20,000 ₪ שלא לעבור כל עבירה לפי סימן ה'1 לחוק העונשין וזאת לתקופה של שלוש שנים מהיום.

הריני מורה על השמדת המוצגים בתיק - חלקי רכב, כיסוי שמש של הרכב, ערכת עזרה ראשונה, קבלה של צומת ספרים, בכפוף לחלוף תקופת הערעור.

ניתן בזאת צו להשבת פלאפון מסוג אייפון 4 בצבע שחור לנאשם 1.

ניתן בזאת צו להשבת מפתחות ומחזיק מפתחות לבעלים של הרכב.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ה סיוון תש"פ, 17 יוני 2020, במעמד הצדדים.

הנאשם 1:

כמפורט בגזר הדין, אני מתחייב להימנע במשך שלוש שנים מהיום מביצוע כל עבירה לפי **סימן ה'1 לחוק העונשין**.
הובהר לי כי ככל שאבצע כל עבירה לפי **סימן ה'1 לחוק העונשין** במשך שלוש שנים מהיום, יושת עלי סך של 15,000 ₪ במזומן.

הנאשם 2:

כמפורט בגזר הדין, אני מתחייב להימנע במשך שלוש שנים מהיום מביצוע כל עבירה לפי **סימן ה'1 לחוק העונשין**.
הובהר לי כי ככל שאבצע כל עבירה לפי **סימן ה'1 לחוק העונשין**, במשך שלוש שנים מהיום, יושת עלי סך של 20,000 ₪ במזומן.

החלטה

רשמתי לפניי את התחייבות הנאשמים להימנע מביצוע העבירות כמפורט בגזר הדין.

**ניתנה והודעה היום כ"ה סיוון תש"פ, 17/06/2020
במעמד הנוכחים.**

נגה שמואלי - מאייר, שופטת
סגנית נשיא